

Borgarráð

Samningur um þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd

Á fundi borgarráðs þann 14. apríl s.l. fól borgarráð mannréttindastjóra og sviðsstjóra velferðarsviðs að ganga til viðræðna við Útlendingastofnun um fjölgun búsetuúrræða í Reykjavík fyrir umsækjendur um alþjóðlega vernd. Meðfylgjandi er samningur Reykjavíkurborgar og Útlendingastofnunar um þjónustu við hópinn. Óskað eftir að borgarráð samþykki samninginn.

Með kveðju

Anna Kristinsdóttir
Mannréttindastjóri Reykjavíkur

Samningur Útlendingastofnunar og Reykjavíkurborgar um þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd

1. gr.

Samningsaðilar

Útlendingastofnun, Skógarhlíð 6, 105 Reykjavík, kt. 670269-6399 og Reykjavíkurborg, Tjarnargötu 11, 101 Reykjavík, kt.530269-7609 (hér eftir nefnd þjónustuaðili).

2. gr.

Markmið

Samningurinn er liður í hlutverki stjórnvalda að tryggja þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd (hér eftir nefndir umsækjendur) á meðan mál þeirra eru til meðferðar hjá íslenskum stjórnvöldum og tryggja látlaus og fullnægjandi búsetuúrræði.

Þörf er fyrir sveigjanlegt móttökukerfi umsækjenda sem felur í sér að á samningstíma getur reynst nauðsynlegt að breyta samningnum þannig að dregið sé úr ákveðnum þáttum þjónustunnar eða þeir styrktir. Í viðaukum við samning þennan er nánar kveðið á um hvaða þjónustu skal veita. Viðaukarnir geta tekið breytingum á grundvelli sameiginlegra ákvörðunar Útlendingastofnunar og þjónustuaðila.

3. gr.

Fjöldi búsetuúrræða

Þjónustuaðili tekur að sér veita allt að 200 umsækjendum þjónustu og búsetuúrræði í senn. Á gildistíma samningsins tekur þjónustuaðili við bæði einstaklingum og fjölskyldum. Skulu 156 búsetuúrræði af 200 vera föst og húsnæðiskostnaður skv. leigusamningi greiddur óháð því hvort þau eru nýtt eða ekki. Fyrir hin 44 skal greitt í samræmi við nýtingu þeirra. Fari fjöldi umsækjenda yfir 156 einstaklinga í senn leggst 8% álag á daggjald þeirra einstaklinga sbr. 1. mgr. 4. gr.

Verði skyndileg aukning á fjölda umsækjenda á Íslandi getur Útlendingastofnun farið fram á það við þjónustuaðila að fjölga búsetuúrræðum tímabundið. Skal þá gerður tímabundinn viðauki þess efnis enda fari um greiðsluskyldu Útlendingastofnunar með sama hætti og kveðið er á um í samningi þessum.

4. gr.

Greiðslur til þjónustuaðila

Fyrir þjónustu sem veitt er á grundvelli samnings þessa greiðist daggjald að upphæð 7.500 kr. fyrir hvern umsækjanda, þar af er áætlað að 65% upphæðarinnar sé vegna fasts kostnaðar sem greiðist óháð nýtingu, sbr. 3. gr.

Þá greiðir Útlendingastofnun þjónustuaðila árlegt fastagjald fyrir þjónustuna og nemur það 33 milljónum kr. Fastagjaldinu er ætlað að standa straum af launakostnaði og almennum rekstrarkostnaði því samfara, sbr. 6. mgr. 7. gr.

Fjárhæðir daggjalds og fastagjalds eru háðar breytingu á neysluverðsvísitölu. Grunnvísitala miðast við vísitölu neysluverðs í október 2013, sem er 415,2 stig. Verði gerðar breytingar á kjarasamningnum er leiði til hækkunar launakostnaðar verði fastagjald tekið til endurskoðunar.

Greiðslur samkvæmt samningi þessum skulu inntar af hendi mánaðarlega samkvæmt reikningi frá þjónustuaðila. Á reikningi þjónustuaðila skal sundurgreina kostnað vegna einstaklinga í þjónustu og vegna fastagjaldsins, sem greitt er mánaðarlegt hlutfall af. Með reikningi skal fylgja yfirlit yfir þá sem notið hafa þjónustu á reikningstímabilinu og fjölda dvalardaga í mánuði. Önnur þjónusta en sú sem snýr að húsnæði er greidd miðað við fjölda umsækjenda á hverjum tíma.

5. gr.

Þjónusta

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar veitir þjónustu fyrir hönd þjónustuaðila eða tryggir að þjónusta samkvæmt samningi þessum sé veitt.

Innifalið í daggjaldi samningsaðila er gisting og fæði umsækjenda miðað við sólarhringsdöl, skólavist fyrir börn samkvæmt. reglum um skólaskyldu, auk annarrar umsaminnar þjónustu samkvæmt viðaukum við samning þennan.

Við veitingu þjónustu á grundvelli samningsins skal höfð hliðsjón af lögum nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga sem snýr að félagslegri ráðgjöf.

6. gr.

Hlutverk og skyldur Útlendingastofnunar

Útlendingastofnun greinir umsækjenda frá þeim réttindum og skyldum sem felast í því að njóta þjónustu þjónustuaðila og kynnir honum umgengnisreglur og hvaða afleiðingar það geti haft að brjóta gegn þeim reglum.

Útlendingastofnun tilkynnir þjónustuaðila það með skriflegum hætti þegar umsækjandi skal njóta þjónustu samkvæmt samningi þessum. Með ákvörðun Útlendingastofnunar skulu fylgja grunnpersónuupplýsingar um umsækjandann til að tryggja að þjónustuaðili geti þjónustað hann samkvæmt samningi þessum auk upplýsinga um tungumálakunnáttu hans og sérþarfir ef einhverjar eru.

Útlendingastofnun tekur ákvörðun um lok þjónustu og tilkynnir þjónustuaðila og umsækjanda það með skriflegum hætti.

Útlendingastofnun tryggir að starfsmenn þjónustuaðila og þeir sem veita þjónustu samkvæmt samningnum fái fræðslu og leiðbeiningar um þjónustu við umsækjendur. Þjónustuaðili og þeir

sem veita þjónustu samkvæmt samningi geta óskað eftir fræðslu og leiðbeiningum frá Útlendingastofnun eftir því sem þörf krefur hverju sinni.

Útlendingastofnun bætir þjónustuaðila tjón sem verður á húsnæði sem nýtt er í þjónustuna, ef tjónið má rekja til ásetnings eða gáleysis umsækjenda og skemmdir teljast verulegar.

7. gr.

Hlutverk og skyldur þjónustuaðila

Þjónustuaðili tekur við þeim umsækjendum sem Útlendingastofnun ákveður að skuli njóta þjónustu samkvæmt samningnum í samræmi við skilyrði 3. gr. samnings þessa. Þjónustuaðili skal þjónusta umsækjanda þar til Útlendingastofnun tilkynnir að viðkomandi skuli ekki lengur njóta þjónustunnar sbr. 3. mgr. 6. gr.

Þjónustuaðili veitir þjónustu samkvæmt samningi þessum, viðaukum við hann og lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga eftir því sem við á, með þeirri undantekningu að þjónustuaðili gætir ekki hagsmuna umsækjenda gagnvart stjórnvöldum vegna meðferðar umsóknar um hæli.

Þjónustuaðili afhendir umsækjendum innkaupakort við upphaf þjónustu og leggur vikulega inn fyrirfram ákveðna fjárhæð þar til þjónustu lýkur eða Útlendingastofnun ákveður annað. Standi þjónusta lengur en í fjórar vikur, greiðir þjónustuaðili umsækjanda vasapeninga vikulega eftir það tímamark. Kveðið er á um fjárhæðir og nánara fyrirkomulag í viðauka.

Þjónustuaðila er óheimilt að skerða þjónustu við umsækjanda nema samkvæmt skriflegum fyrirmælum frá Útlendingastofnun.

Þjónustuaðili skal tilkynna tengilið hjá Útlendingastofnun samkvæmt 9. gr. samnings þessa skriflega um vandamál sem kunna að koma upp varðandi þjónustu við umsækjanda, s.s. kvartanir hans eða annarra, hegðunarvandamál eða brot á lögum eða reglum, þ.m.t. umgengnisreglum samkvæmt 1. mgr. 6. gr. samningsins. Þjónustuaðili skal tilkynna Útlendingastofnun skriflega, um leið og ljóst er að umsækjandi nýtir ekki búsetuúrræði.

Starfsfólk þjónustuaðila skal hafa þá menntun og þekkingu sem til þarf til að sinna þjónustuskuldum samkvæmt ákvæðum samnings þessa og viðaukum. Þjónustuaðili tryggir að fjöldi starfsmanna sem veitir umsækjendum þjónustu sé til samræmis við skyldur hans samkvæmt samningnum, viðauka og fjárhagsramma hans. Þjónustuaðili ber ábyrgð á og tryggir að húsnæði umsækjenda sé samþykkt íbúðarhúsnæði, fullnægi lágmarkskröfum til gistiheimila, hjúkrunarheimila eða meðferðarheimila en án þess að gerð sé krafa um starfsleyfi. Í húsnæði þarf að vera fullnægjandi húsbúnaður við hæfi, samanber viðauka.

Þjónustuaðili skal gefa út skýrslu í mars árlega, þar sem fram koma upplýsingar um nýtingu búsetuúrræða, yfirlit yfir veitta þjónustu í samræmi við 5. gr. samningsins og viðauka, sundurliðaðan kostnað ásamt ópersónugreinanlegri samantekt á framkomnum vandamálum og lausnum vegna búsetuúrræða og þjónustu.

Þjónustuaðili skal í störfum sínum fara eftir lögum og reglugerðum er varða persónuvernd. Þjónustuaðili gætir þess í störfum sínum að sýna umsækjendum virðingu og kurteisi og tekur tillit til þess að þeir geta verið í viðkvæmri stöðu.

8. gr.

Eftirlit

Útlendingastofnun hefur eftirlit með framkvæmd þjónustu á grundvelli samnings þessa og viðaukum og sinnir því meðal annars með vettvangsferðum.

Samkvæmt samningi innanríkisráðuneytisins og Rauða krossins á Íslandi, dags. 23. apríl 2013, gerir Rauði krossinn mat á aðbúnaði umsækjenda og á reglulega fundi með þjónustuaðilum. Mati Rauða krossins er komið á framfæri við þjónustuaðila og Útlendingastofnun í formi ábendinga, athugasemda og skýrslna. Skal þjónustuaðili veita Rauða krossinum aðgengi og aðstoð til að þeim samningsskyldum sé fullnægt, sé farið fram á það skriflega og með sanngjörnum fyrirvara.

9. gr.

Samráðsvettvangur

Samningsaðilar skulu tilnefna einn tengilið hvor til að sinna samráði um þjónustu á grundvelli samnings þessa. Samningsaðilar halda reglulega samráðsfundi um þjónustuna.

Útlendingastofnun boðar alla þjónustuaðila til fundar á gildistíma samningsins þar sem samráð skal haft um þjónustu og framgang hennar.

10. gr.

Meðferð ágreinings, vanefndir og riftun

Komi upp ágreiningur um framkvæmd eða túlkun samnings þessa skulu samningsaðilar leitast við að leysa slík mál sín á milli án atbeina dómstóla. Séu vanefndir samningsaðila verulegar eða ekki náist að leysa úr ágreiningi er heimilt að rifta samningnum með þriggja mánaða fyrirvara.

Mál vegna samnings þessa skal rekið fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur.

11. gr.

Gildistími, uppsagnar og endurskoðunarákvæði

Samningur þessi gildir frá 1. janúar 2017 til 31. desember 2018. Hvorum samningsaðila um sig er heimil uppsögn með 6 mánaða fyrirvara. Þremur mánuðum fyrir samningslok skulu samningsaðilar í sameiningu meta árangur og framhald samnings sambands með tilliti til þess hvort samið verði um framhald þjónustunnar.

Verði breytingar á gildandi lögum, reglum eða fyrirkomulagi er varða þjónustu við umsækjendur skal samningur þessi og viðaukum hans endurskoðaður. Hafi breytingarnar áhrif á kostnað þjónustuaðila verða fjárframlög samkvæmt samningnum endurskoðuð í samræmi við það.

Reykjavík, . xx. janúar 2017,

F.h. Reykjavíkurborgar

f.h. Útlendingastofnunar

Staðfest f.h. innanríkisráðuneytis

Staðfest f.h. fjármálaráðuneytisins

Viðauki I

um þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd samkvæmt samningi Útlendingastofnunar og Reykjavíkurborgar

I. Húsnæði

Reykjavíkurborg (hér eftir nefndur þjónustuaðili) sér umsækjendum um alþjóðlega vernd (hér eftir nefndir umsækjendur) fyrir samþykktu íbúðarhúsnæði eða herbergi í húsnæði sem fullnægir lágmarkskröfum til gistiheimila, hjúkrunarheimila eða meðferðarheimila ásamt húsbúnaði. Til húsbúnaðar teljast þeir munir sem nauðsynlegir eru til að halda látlaust heimili með þeim hætti sem almennt gerist. Heimilt er að samnýta húsnæði fyrir fleiri en einn umsækjanda. Stærð húsnæðis skal taka mið af fjölskyldugerð og aðstæðum umsækjenda.

Þjónustuaðili leggur til efni og tæki til ræstingar á húsnæðinu við komu umsækjenda en í framhaldinu sér hann sjálfur um innkaup á hreinlætisvörum og er gert ráð fyrir kostnaði vegna þess í framfærslu.

Þjónustuaðili fylgist með húsnæði á hans vegum með tilliti til umgengni og þrifnaðar. Þjónustuaðili fer reglulega yfir húsnæði með tilliti til þess hvort þar sé að finna veggjalús eða aðra óværu sem kallar á aðkomu meindýraeyða. Verði vart við veggjalús eða aðra óværu sem kallar á aðgerðir, greiðir Útlendingastofnun helming kostnaðar á móti þjónustuaðila vegna þess. Fari kostnaður vegna eitrunar, þrifa eða förgunar húsbúnaðar yfir 300.000,- greiðir Útlendingastofnun hlutfallslega meira. Í slíkum tilvikum semja aðilar sérstaklega um kostnaðarskiptinguna að teknu tilliti til umfangs aðgerða.

II. Framfærsla

Þjónustuaðili greiðir umsækjanda framfærslueyri á meðan hann nýtur þjónustu sveitarfélagsins, samkvæmt samningi við Útlendingastofnun. Umsækjandi sér sjálfur um innkaup og matseld. Til framfærslu heyrar matvörur, hreinlætisvörur o.fl. Þjónustuaðili greiðir fyrir húsnæði, rafmagn og hita.

Greiðsla framfærslueyris er tvíþætt. Annars vegar í formi innkaupakorts og hins vegar í formi vasapeninga. Þjónustuaðili leggur inn á innkaupakort einu sinni í viku á tilteknum vikudegi. Hjá einstaklingi er upphæðin 8.000 kr. á viku og hjá pörum/hjónum er upphæðin 13.000 kr. á viku. Hér að neðan er tafla sem sýnir dæmi um fjárhæðir eftir fjölskyldustærðum.

Fjölskyldustærð	Upphæð í krónum
Einstaklingur	8.000
Tveir í fjölskyldu	8.000 + 5.000 = 13.000
Þrír í fjölskyldu	8.000 + 5.000 + 5.000 = 18.000
Fjórir í fjölskyldu	8.000 + 5.000 + 5.000 + 5.000 = 23.000

Eftir fjögurra vikna dvöl í þjónustu greiðir þjónustuaðili umsækjanda vikulega vasapeninga.

Hver umsækjandi skal fá 2.700 kr. í vasapening á viku. Ákveði Útlendingastofnun að skerða vasapeninga vegna brots á umgengisreglum skal þjónustuaðili tilkynna umsækjanda um þá ákvörðun.

Rauði krossinn tryggir umsækjendum reglulega og endurgjaldslausu fataúthlutun í samstarfi við þjónustuaðila. Ef ekki tekst að útvega umsækjendum undirföt og vetrarskó skal þjónustuaðili tryggja þeim þær nauðsynjar.

III. Heilbrigðisþjónusta og lyfjakostnaður

Útlendingastofnun sér um læknisskoðun við komu og almenna heilbrigðisþjónustu meðan á málsmeðferð stendur, þ.m.t. mæðra- og ungbarnaeftirlit. Kostnaður vegna sérfræðilækna, þ.m.t. tannlækna er greiddur af Útlendingastofnun á grundvelli tilvísunar læknis frá göngudeild sóttvarna og hælisleitenda á heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins í Mjódd. Lyfjakostnaður sem er lyfseðilsskyldur er einnig greiddur af Útlendingastofnun á grundvelli tilvísunar læknis frá göngudeild sóttvarna og hælisleitenda á heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins í Mjódd.

Göngudeild sóttvarna og hælisleitenda á heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins í Mjódd sinnir allri læknisþjónustu fyrir umsækjendur, þar með talið tilvísanir til sérfræðilækna.

Heilbrigðiskostnaður vegna bráðapjónustu er greiddur í samræmi við reglugerð nr. 1101/2012 um heilbrigðisþjónustu við þá sem ekki eru sjúkratryggðir. Hér undir falla t.a.m. fæðingar og fæðingaraðstoð og bráðainnlagnir á sjúkrahús. Umsækjendur bera sjálfir annan heilbrigðis- og lyfjakostnað.

Komi upp vafamál um veitingu þjónustu skal þjónustuaðili hafa samráð við tengilið hjá Útlendingastofnun samkvæmt 9. gr. samningsins.

IV. Ráðgjöf

Þjónustuaðili býður umsækjendum upp á reglubundna viðtalstíma þar sem veitt er félagsleg ráðgjöf og stuðningur með hliðsjón af lögum nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga.

V. Samgöngur

Þjónustuaðili tryggir umsækjendum gjaldfrjálsan aðgang að almenningssamgöngum til að komast í þjónustu samkvæmt viðauka þessum eða aðra þjónustu sem talin er nauðsynleg að mati Útlendingastofnunar eða þjónustuaðila.

VI. Túlkaþjónusta

Þjónustuaðili skal sjá til þess að umsækjendur fái notið þjónustu túlks eftir því sem við á. Þjónustuaðili metur hvort þörf sé á þjónustu túlks. Þjónustan getur eftir atvikum farið fram á staðnum eða með nýtingu tækni, t.d. myndsíma. Tryggja skal að börn umsækjenda séu ekki túlkar.

VII. Tengiliður

Þjónustuaðili er tengiliður Útlendingastofnunar við umsækjanda. Í því felst að þjónustuaðili kemur upplýsingum og erindum til umsækjanda sem stofnunin óskar eftir. Slík erindi eru fyrst og fremst boðanir og tilkynningar. Þjónustuaðili afhendir ekki ákvarðanir sem fela í sér niðurstöðu í máli viðkomandi.

VIII. Tómstundir og fullorðinsfræðsla

Þjónustuaðili leitast við að bjóða umsækjendum tækifæri til að kynnast íbúum og staðhátum í sveitarfélaginu og afla sér þekkingar á íslensku samfélagi meðan á málsmeðferð stendur. Bjóða skal umsækjendum uppá íslenskukennslu á meðan þeir eru í þjónustu sveitarfélagsins og upplýsa þá um afþreyingu sem stendur til boða í nærsamfélaginu.

Þjónustuaðili tryggir umsækjendum internetaðgang til að auðvelda samskipti þeirra við aðstandendur í heimalandi, til upplýsingaöflunar og í fræðsluskyni. Þjónustuaðili ákveður fyrirkomulag þjónustunnar.

Æskilegt er að umsækjendum standi til boða sundkort á vegum þjónustuaðila sem og bókasafnskort.

IX. Samstarf

Útlendingastofnun heldur reglubundna fundi með þjónustuaðila vegna umfjöllunar um einstök mál og til samræmingar á úrræðum og úrlausnum mála. Báðir samningsaðilar geta óskað eftir slíkum fundum.

Útlendingastofnun kallar árlega alla þjónustuaðila í málefnum umsækjenda á sameiginlegan fund til að fara yfir samstarf og þróun í málaflokknum. Þjónustuaðili tekur þátt í slíkum fundi á gildistíma samningsins.

X. Gildistími

Viðauki þessi þessi gildir frá 1. janúar 2017 til 31. desember 2018. Hvorum samningsaðila um sig er heimil uppsögn með 6 mánaða fyrirvara.

Reykjavík, xx. janúar 2017,

F.h. Reykjavíkurborgar

f.h. Útlendingastofnunar

Staðfest f.h. innanríkisráðuneytis

Staðfest f.h. fjármálaráðuneytisins

Viðauki II

við samning Útlendingastofnunar og Reykjavíkurborgar um þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd

Vegna þjónustu við börn samkvæmt samningi Útlendingastofnunar og Reykjavíkurborgar gera samningsaðilar eftirfarandi viðauka við samning dags. xx. Janúar 2017, vegna þeirra barna sem tekin verða í þjónustu Reykjavíkurborgar (hér eftir þjónustuaðili).

1. Kostnaður og þjónusta

Útlendingastofnun greiðir daggjald til þjónustuaðila fyrir hvert barn í þjónustu í samræmi við ákvæði samningsins. Á gildistíma viðaukans heldur þjónustuaðili nákvæma kostnaðargreiningu vegna hvers barns sem nýtur þjónustu, sbr. fylgiblað. Þjónustupörf hvers barns skal metin af þjónustuaðila. Öll þjónusta við börn sem er kostnaðarauki umfram daggjöld er gerð upp í lok hvers rekstrarárs (1. janúar til 31. desember). Þjónustuaðili sendir reikning fyrir áföllnum kostnaði í upphafi hvers rekstrarárs.

2. Gildistími

Viðauki þessi gildir frá 1. janúar 2017 til 31. desember 2018. Hvorum samningsaðila um sig er heimil uppsögn með 6 mánaða fyrirvara.

Reykjavík, xx. Janúar 2017

F.h. Reykjavíkurborgar

f.h. Útlendingastofnunar

Staðfest f.h. innanríkisráðuneytis

Staðfest f.h. fjármálaráðuneytisins
